

Aandacht voor de jeugd

Niet alleen vogels zijn dit voorjaar druk in de weer om aandacht te schenken aan hun, al dan niet toekomstige, kroost. Vogels doen dat instinctief en elk jaar weer, die hoeven daar niet bij na te denken. Mensen doen dat wel en dan gaat het niet altijd goed. In deze voorjaarsuitgave geeft ook Werk en Vakmanschap ruimschoots aandacht aan de jeugd. Wij doen dat het gehele jaar door, al ruim vijftien jaar, en met professionele inzet en middelen gericht op opleiding en werk. Eén van die effecten van het menselijk vermogen is dat wij te weinig kinderen hebben "gekregen" om onze bevolkingsomvang in stand te houden. Een beetje minder kan overigens helemaal geen kwaad, maar willen we onze materiële welvaart op peil houden dan moeten we leren omgaan met krimp en nog harder werken aan een doelmatige inzet van het menselijk kapitaal. De mondiale rat race alleen al vereist het met alle macht en middelen werken aan een goed, beter, best opgeleide bevolking. En dan willen wij ook nog graag dat de jeugd voor techniek kiest. Na het basisonderwijs gaat meer dan de helft van alle leerlingen naar het voorbereidende mbo. Intrinsieke en maatschappelijke omstandigheden vormen hierbij vaak obstakels voor het behalen van een diploma van voldoende niveau en inhoud. En dan weten we ook niet altijd goed wat de jonge mens beweegt, wat deze motiveert. Veel aandacht en begeleiding wordt er dus van ons, de opvoeders, gevraagd.

Arend Segaar, voorzitter
Coöperatie Werk en Vakmanschap

Krachtenbundeling versterkt onderwijsaanbod

Met de recente ondertekening van een convenant onderstrepen negen regionale partijen het belang van het behoud van proces- en laboratoriumtechnisch onderwijs in Twente. Gerard Broekman, hoofd Human Resources bij URENCO is enthousiast. "We bewijzen dat krachtenbundeling werkt. Het bedrijfsleven slaat een brug naar het onderwijs en verkleint hiermee de kloof tussen theorie en praktijk."

Bij URENCO in Almelo wordt uranium verrijkt. Dit verrijkte uranium vindt als brandstofvoorziening zijn weg naar kerncentrales in binnen- en buitenland. Op de vestiging in Almelo werken circa 250 medewerkers. "Enkele jaren geleden signaleerden wij dat het aantal stagiaires terugliep. Daarnaast zagen wij dat de leeftijd van sollicitanten geleidelijk opliep. Van jonge instroom was nauwelijks nog sprake. Samen met Akzo, Twence en Werk en Vakmanschap raakten wij in gesprek met het ROC van Twente. Dit leidde tot het gezamenlijke project 'Er zit muziek in de proces- en laboratoriumtechniek'. Hierbij sloot zich nog een aantal regionale bedrijven aan."

Gezamenlijke promotie

Uitgangspunt binnen het project is de samenwerking tussen het bedrijfsleven en het onderwijs. "Van meet af aan was het duidelijk dat we hier kampten met een gezamenlijke uitdaging. De opleiding proces- en laboratoriumtechniek moest opnieuw aantrekkelijk in de markt gezet worden. Door aan te geven hoe hard we jonge instroom nodig hebben, creëren we een hernieuwde belangstelling voor deze opleidingen." Hoewel het project nauwelijks een jaar draait, zijn de resultaten veelbelovend. Hiervan profiteren de participanten overigens pas na geruime tijd. "Gezien de complexiteit van onze processen is het aanbieden van leerwerkplaatsen moeilijk. De jongeren

Gerard Broekman,
hoofd Human Resources URENCO

volgen over het algemeen een BOL-opleiding op niveau 3 of 4. Zij stromen dus pas na drie à vier jaar uit." Door de intensieve samenwerking met de Life Science-opleidingen van Saxion kunnen de studenten ook kiezen voor doorstroom naar het hbo.

Optimale samenwerking

De inmiddels negen aangesloten partijen zijn zeer tevreden over de samenwerking. Nu alle afspraken voor de komende drie jaar op papier staan, vertrouwen zij erop dat hun branche stevig wordt verankerd in Twente. Ook onderling wisselen de bedrijven in toenemende mate kennis en ervaring uit. "Het voordeel hiervan is bovendien dat nieuwe technieken snel geïntegreerd kunnen worden in de opleidingen. Op deze manier vindt uitwisseling plaats tussen onderwijs en bedrijfsleven met als doel een goede aansluiting tussen toekomstig aanbod en vraag."

VMBO-er wil techniek beleven

Jongeren, geboren in de periode tussen 1988 en nu, zijn op veel vlakken anders dan jongeren van eerdere generaties. Zij kunnen 'multitasken', zijn 24 uur per dag bereikbaar, leren en leven in verschillende (online-) netwerken en hebben andere verwachtingen ten aanzien van werk en scholing. Uit onderzoek verricht in opdracht van Hiteq, centrum voor innovatie, blijkt dat vmbo-leerlingen op een aantal punten afwijken van de gemiddelde leerling uit deze 'generatie Einstein'. Vooral in het onderwijs en bij het werven van jongeren voor de technische arbeidsmarkt moet hiermee rekening worden gehouden.

Bij het werven voor technische opleidingen en banen is het bijvoorbeeld belangrijk om jongeren daadwerkelijk in contact te brengen met technische bedrijven. Beter inzicht in de inhoud van technische beroepen vergroot de kans dat jongeren hiervoor kiezen. Het is voor hen belangrijk dat zij met een opleiding nog alle kanten op kunnen. Ze willen niet worden opgeleid voor een smal carrièrepad. Door te laten zien dat je met een technische opleiding alle kanten op kunt -bijvoorbeeld door de inzet van brede techniekopleidingen- is het mogelijk om meer jongeren te interesseren voor techniek. Een goed voorbeeld hiervan is de opleiding

Mechatronica die wordt verzorgd door het ROC Nijmegen. Werk en Vakmanschap heeft een belangrijke rol gespeeld bij de ontwikkeling van deze opleiding die voortvloeit uit de vraag van regionale bedrijven naar technici met zowel kennis van mechanica als elektronica.

Sponsoring

Werk en Vakmanschap speelt nadrukkelijk in op de resultaten van dit onderzoek. Zo sponsort Werk en Vakmanschap diverse vmbo-scholen waaronder het Kwadrant in Weert, Pontes College in Goes, Scheldemonde College in Vlissingen en het Mollercollege in Ossendrecht. Door

deze sponsoring weten de leerlingen de weg naar de techniek te vinden. Daarnaast verzorgt Werk en Vakmanschap rondleidingen, gastlessen en organiseert evenementen, zoals de Week van de Techniek. Hierdoor gaat techniek leven en wordt de stap in die richting eenvoudiger gezet.

'Wij bieden stagiaires een brede kijk op techniek'

Goos Engels is inbedrijfsteller bij Imtech in Coevorden. Daarnaast begeleidt hij al ruim elf jaar de leerlingen en stagiaires die bij Imtech praktijkervaring willen opdoen. "Er zijn veel jongeren die juist bij ons bedrijf aan de slag willen gaan. Van alle leerlingen die bij Imtech over de vloer komen, stroomt meer dan helft (60%) door naar een vaste baan."

Imtech is een Europese technische dienstverlener op het gebied van Elektrotechniek, ICT en Werktuigbouw. Bij de vestiging Coevorden werken circa 200 mensen. De klanten zijn actief in de olie- en gasindustrie. Voor deze bedrijven worden elektrische installaties gebouwd, gecontroleerd en op locatie geïnstalleerd.

Praktijkexamens in huis

Engels is verantwoordelijk voor de begeleiding van stagiaires en leerlingen bij Imtech. Gemiddeld heeft het bedrijf drie leerlingen monteur elektrische panelen in huis. "Wij vinden het belangrijk om jongeren een kans op de arbeidsmarkt te bieden. Bovendien, als het even kan, nemen wij ze zelf in dienst. Met de vergrijzing op de werkvloer is deze jonge instroom belangrijk." Engels beaamt dat

het begeleiden van leerlingen tijd kost. Afhankelijk van de fase in de studie loopt dit uiteen van één uur tot vijf à zes uur per week. "In tijden van beoordelingen vergen de jongens nu eenmaal wat meer aandacht. Ook praktijkexamens kosten redelijk wat tijd. Temeer omdat wij deze zelf verzorgen. Dit is een unieke verworvenheid van Imtech." Ook de begeleiding van Rik Plas is een voorbeeld van de inzet van Imtech. Deze leerling deed, gesponsord door Werk en Vakmanschap, mee aan de VakkanjerWedstrijden. "Het is leuk om zo'n gedreven jongen in huis te hebben. Daarom hebben we met plezier extra tijd voor hem vrijgemaakt."

Brede kijk op werk

De mbo-leerlingen die stage lopen, krijgen de kans om alle afdelingen te doorlopen. "Wij vinden het belangrijk dat zij alle facetten van het vak te zien krijgen. In tien weken tijd komen ze op de werkvloer, bij de afdeling inspectie, de tekenkamer en bij engineering. Dit biedt hen de mogelijkheid om later een gefundeerde keuze te maken ten aanzien van hun vervolgstudie. Wij merken dat dit gewaardeerd wordt. Het aantal aanmeldingen voor stages is altijd groter dan we kunnen opnemen."

Jongeren boeien voor bèta en techniek

Het BètaMentality-model, in opdracht van het Platform Bèta Techniek ontwikkeld door Motivaction en Young-Works, maakt duidelijk hoe jongeren kijken naar techniek. Het model onderscheidt vier groepen jongeren (14-18 jaar). Werkgevers of sectoren met een tekort aan technisch personeel krijgen hiermee een instrument in handen om de juiste groep werknemers aan te boren.

BètaMentality is een nieuw model dat jongeren indeelt in vier groepen. Kijkend door de bril van BètaMentality ontdek je vier bètatypen die onderling sterk verschillen in hun houding ten aanzien van de bètatechnische wereld. Ze vergen daardoor ook elk hun eigen aanpak. Werkgevers en sectoren kunnen het BètaMentality-model inzetten om meer jongeren te interesseren voor bètatechniek. Want 76% van deze jongeren is potentieel te interesseren voor een bètatechnische toekomst.

Vier groepen

Vier factoren blijken de houding van jongeren ten opzichte van techniek te beïnvloeden: technische interesse,

didactische frustratie, saai toekomstbeeld en extrinsieke motivatie. De jongeren die bij deze factoren op dezelfde golflengte zitten, zijn onderverdeeld in de volgende groepen:

Concrete Bèta (36%)

"Ik kan het, ik wil het en ik vind het interessant." Dit is hoe de Concrete Bèta tegen de bètatechnische wereld aankijkt. Het is een enthousiaste jongere die nieuwsgierig is naar de wereld om hem heen en graag het hoe en waarom wil weten: van apparaat tot mens en van natuur tot dier.

Carrière Bèta (19%)

Status en goede carrièremogelijkheden

zijn zaken die de Carrière Bèta graag terugziet in een toekomstige baan. Natuurlijk hoort daar een goed salaris bij. De Carrière Bèta vindt het exacte onderwijs op school saai en ouderwets, maar kan dankzij bovenstaande (excentrieke) perspectieven wel voor een toekomst in de bètatechniek kiezen.

Geïnteresseerde Generalist (21%)

Hij kan het, vindt de lessen niet saai of moeilijk maar de Geïnteresseerde Generalist houdt zich liever bezig met de maatschappelijke zaken van het leven en ziet dit ook in de toekomst doorgezet. Wanneer je deze jongere vraagt wat belangrijk is, zijn zelfontplooiing, een leuke en dynamische omgeving en het helpen van mensen doorslaggevend. Dat zien zij onvoldoende terug in een bètatechnische omgeving.

Non Bèta (24%)

Deze jongere kan het niet en wil het niet. Ze hebben zelfs een uitgesproken hekel aan het exacte onderwijs. Hij sluit een toekomst in deze richting uit.

Veel interesse voor techniek op Skills Masters

Kiezen voor een vakgebied is complex voor jongeren. Om hiermee om te gaan, versimpelen ze de keuze. Dit kan leiden tot het wegstrepen van techniek omdat het ze tot dan toe niet heeft aangesproken. Daarom is het van belang om hen op jonge leeftijd te informeren over de mogelijkheden die deze sector te bieden heeft. Op de jaarlijkse beroepenmanifestatie Skills Masters oriënteren jongeren zich op hun toekomst.

Henry Steffens, regiomanager West

Voor Henry Steffens, regiomanager West bij Werk en Vakmanschap, is deelname aan de Skills Masters een absolute must. "Ook dit jaar hebben wij weer veel reacties gekregen van jongeren die interesse hebben in een carrière in de techniek. Natuurlijk moeten we hier nog een schifting in aanbrengen maar je merkt dat deze beurs jongeren aanspreekt. Ze zien direct wat bepaalde beroepen inhouden en welk profiel je ervoor nodig hebt."

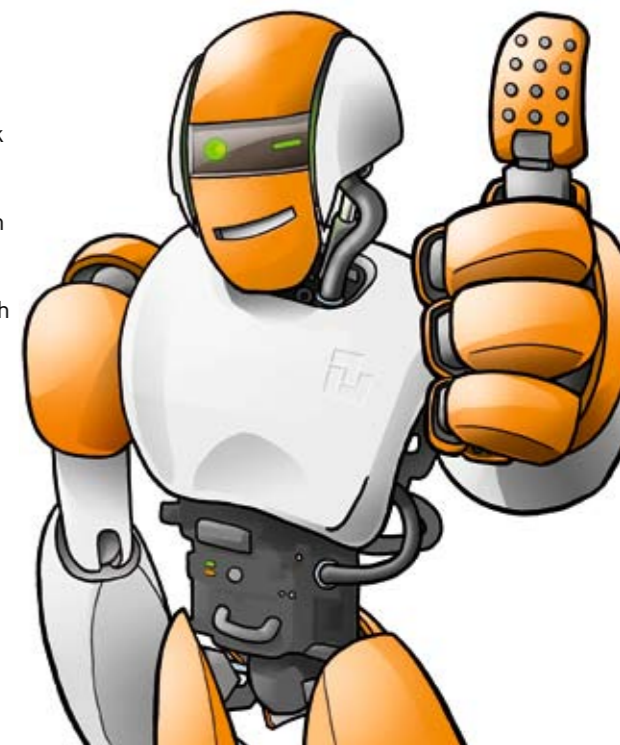
Robot

"De inzet van een levensgrote robot op de beursvloer werkte bijzonder goed", vertelt Steffens. De robot prikkelde de nieuwsgierigheid en symboliseerde de veelzijdigheid van de techniek. Techniek is immers steeds meer high-tech en werkgevers hebben behoefte aan allround vakmensen. "De robot was een manier om de bezoekers te triggeren. Vervolgens ga je met ze in gesprek. Je merkt dat ze proberen een zo realistisch mogelijk beeld van de mogelijkheden te krijgen. Daar helpen we hen bij. Bovendien biedt Skills Masters de mogelijkheid om techniek te beleven. Op het Metaal- en Electroplein konden de bezoekers deelnemen aan diverse doe-activiteiten".

Junior VakkanjerWedstrijden

Naast de informatieve beurs, vonden diverse beroepenwedstrijden plaats

waaronder de Junior VakkanjerWedstrijden. Als sponsor is Werk en Vakmanschap hier nauw bij betrokken. Dat is weer een heel andere maar even effectieve manier om de techniek onder de aandacht te brengen.

Nick van Putten,
HR manager bij Heesen Yachts in Oss:

'Ja, wij zijn lid'

Heesen Yachts is nauw betrokken bij de opleiding Mechatronica van het ROC Nijmegen. Een opleiding die, in samenwerking met het regionale bedrijfsleven, tot stand is gekomen. "In deze opleiding komen theorie en de praktijk op een ultieme manier samen. Wij begeleiden nu twee leerlingen van deze opleiding. Uiteraard loopt dit via Werk en Vakmanschap."

Heesen Yachts bouwt luxe zeewaardige zeeschepen, volledig naar wens van de klant. Met name in de aluminiumklasse behoren de schepen van Heesen Yachts tot de absolute top. Jaarlijks worden vijf tot zes schepen afgeleverd. Deze vinden hun weg naar vrijwel alle windstreken. Bij het bedrijf werken ruim 250 medewerkers. "Wij zijn constant op zoek naar vakman-

schap. Daar komt het bij de bouw van deze schepen op aan. Ook onze branche vergrijsst. Daarmee gaat op termijn belangrijke kennis en knowhow verloren. Wij hebben binnen ons bedrijf inmiddels drie gepensioneerde medewerkers aangetrokken als leermeester. Zij begeleiden nieuwe medewerkers, stagiaires en leerlingen en delen op die manier hun schat aan informatie. Deze aanpak levert bijzonder veel positieve reacties op."

Mechatronica

"Vanwege onze behoefte aan voldoende instroom van onderaf hebben wij nauwe contacten met de verschillende ROC's in onze regio. Wij zetten daarbij in op een duurzame samenwerking. De opleiding Mechatronica past daar uitstekend in. Hierin heeft niet alleen het onderwijs, maar ook het bedrijfsleven, een nadrukkelijke stem. Het resultaat is een praktische, toekomstgerichte opleiding. Twee

'Ik neem regelmatig een kijkje op de werkvloer'

Na haar studie International Business and Languages gaat Sjoerdje Drijfholt tijdelijk aan de slag bij Stork. Via dit bedrijf, dat lidbedrijf is van Werk en Vakmanschap, komt zij in contact met Hans Keuning, vestigingsmanager in Groningen. Het aanbod dat hij doet, spreekt Sjoerdje aan. "Natuurlijk reis ik niet, zoals mijn studie doet vermoeden, de hele wereld over. Maar ik zie weldegelijk raakvlakken; de aandacht voor communicatie bijvoorbeeld."

"Wat mij met name aanspreekt in de functie is de veelzijdigheid. Geen dag is hetzelfde en iedere consultant is relatief vrij in hetgeen ze doet. Dit betekent voor mij dat de ene dag heel hectisch kan zijn; boordevol contacten met bedrijven en vraagstukken die om een oplossing vragen, terwijl de andere dag heel rustig verloopt. Juist die afwisseling vind ik prettig."

Werkoverleg

"Natuurlijk start je niet zomaar in een functie als deze. In het begin was het wennen. Het werk kent tal van invalshoeken. Pas na verloop van tijd vielen die puzzelstukjes in

elkaar. Het is daarbij prettig dat wij als team goed samenwerken. Natuurlijk ben je verantwoordelijk voor je eigen klanten maar tijdens ons wekelijkse werkoverleg zoeken we gezamenlijk naar oplossingen. Ik heb niet het idee dat ik technische kennis tekort kom. Door onze goede contacten met tal van bedrijven neem ik regelmatig een kijkje op de werkvloer. Ik heb daardoor een goed beeld van wat er van onze mensen verwacht wordt en welke opleidingen daarbij horen."

Schaatsen en wielrennen

"Soms neem ik het werk in figuurlijke zin mee naar huis. Als een leerling een toets niet gehaald heeft bijvoorbeeld. Ontspanning is daarom ook voor mij heel belangrijk. Ik vind dat in mijn sport. 's Zomers doe ik aan wielrennen, in de winter sta ik op de schaats. Ik ben daarin erg fanatiek maar ik laat het aan anderen over om de beste te zijn."

Sjoerdje Drijfholt

leerlingen van deze school volgen bij ons een leerwerktraject. Dat gaat perfect. Ook over de begeleiding door Werk en Vakmanschap zijn wij tevreden. Dat begon al met de juiste selectie van kandidaten en dat merk ik ook nu nog in de onderlinge contacten. Werk en Vakmanschap opereert als een spin in het web en onderhoudt niet alleen contact met ons maar ook met het ROC en Kenteq. Op deze manier kunnen de consultants steeds adequaat reageren. Natuurlijk is ons doel om de leerlingen voor langere tijd aan ons te binden. Wij beschouwen deze begeleiding als een investering die op termijn leidt tot een langdurige samenwerking."

Zestigduizend euro aan diplomacheques

Werk en Vakmanschap stimuleert aankomende technici om zich te ontwikkelen in een technische vakrichting. Dit staat of valt met een goed diploma. Daarom ontvangt een gedetacheerde medewerker die via Werk en Vakmanschap een opleiding afrondt een diplomacheque ter waarde van 250 euro netto. Voor veel medewerkers is deze cheque een leuke extra bonus. In 2009 werd voor 60.000 euro aan diplomacheques uitgereikt.

Colofon

Uitgave

Coöperatie Werk en Vakmanschap
17e jaargang, nr. 1, april 2010

Redactie

Hanneke Hagenaars
Klaartje Hamerlinck
Caroline Houmes
Arend Segaar

Vormgeving

Ontverpia concept & vorm, Breda

Drukwerk

Drukkerij Altorffer

Fotografie

Jos Janssen Fotografie
Rene Post Fotografie
Levien Willemse Fotografie

Oplage

4.000 exemplaren

Coöperatie Werk en Vakmanschap

Markt 41c, 4701 PB Roosendaal
Postbus 1542, 4700 BM Roosendaal
T 0165 - 52 46 85, F 0165 - 52 46 86
cooperatie@werkenvakmanschap.nl

Vestigingen en algemene informatie
www.werkenvakmanschap.nl

 WERK EN
VAKMANSCHAP